N°. 3007

DE TIJD.

1857.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Prijs abonnement voor 3 maanden is ƒ 5.00; voor de buitensteden ƒ 6.00; *franko* door het geheele Rijk. *Brieven, Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

ZATURDAG 21 MAART.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen ƒ 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 20 Maart.

DE ONDERWIJS-WET.

III. WAT ZIJ WORDEN ZAL?

Het antwoord volgt van zelf uit de twee voorgaande punten door ons in 't licht gesteld.

Bij gemis van een onbetwistbaar *duidelijk* voorschrift, en van maatregelen, die geschikt zijn, om het in de praktijk te handhaven, is het vredesverdrag, door de Regering voorgesteld, bedriegelijk, en moet het andere rezultaten geven dan den beoogden vrede. Het is noodig dit duidelijk te maken.

Wat zal de wet worden in de praktijk ten aanzien van het onderwijs, dat op de *gemengde* school zal worden gegeven? Om op deze vraag te kunnen antwoorden, moet men voor oogen houden, dat de uitvoering van de wet aan de Gemeente-besturen is toevertrouwd, en dat de Regering op die uitvoering niet dan een verwijderden en weinig afdoenden invloed kan uitoefenen. Daaruit vloeit van zelf voort, dat het onderwijs de overheerschende impulsie krijgt van de Gemeente-besturen, en daarom eene rigting zal erlangen in den geest van de meerderheid van elk Gemeente-bestuur.

Het lager onderwijs zal dus eene bepaald katholieke rigting erlangen in de streken, waar het katholiek element in den Gemeente-raad zich zal doen gelden. Daarentegen zal het eene protestantsche rigting ontvangen in die gemeenten, waarin het protestantsch element de bovenhand heeft. Zulk een staat van zaken kan weinig bezwaar hebben in die gemeenten, waar de bevolking genoegzaam geheel eene en dezelfde godsdienst belijdt. Maar kan dit insgelijks het geval zijn in de talrijke gemeenten, waar verschillende gezindten verblijven en eene enkele over al de andere den schepter zwaait? Hier, welligt, zal de katholieke, ginds de orthodoxe, elders weer de rationalistische invloed het magtigst zijn. Zullen daar de minderheden zich niet zamenvoegen tegen de zich in de school opdringende meerderheid?

Dan, er is nog iets anders. Het schoolwezen is thans onder den invloed van degenen, die bepaaldelijk rationalistisch zijn of tot het rationalismus overhellen en daartoe behooren, zonder dat ze daarvan volkomen bewustheid hebben. Ongetwijfeld zal de invloed van deze zich in de rationalistische rigting bewegende lieden, in die streken, waar de protestantsche bevolking de meerderheid heeft, de overheerschende zijn. De rigting der school zal daar door hen worden bepaald. Wat zal dat voortbrengen op de school?

Let wel op, dat de *gemengde* school reeds uit haren aard, en zonder dat daarvan misbruik wordt gemaakt, in haar voordeel is. Men voege daar nu bij, dat op die *gemengde* school »*christelijke* deugden" moeten worden aangekweekt en »eerbied ingeprent voor de *godsdienstige* begrippen van andersdenkenden." Leerstellig onderwijs mag en zal er niet gegeven worden. Maar wat dan? Onvermijdelijk 1°. rationalistiesch geteem over Christus, Christendom en Christelijk; en 2°. onverschilligheid in zaken van godsdienst. »*Eerbied* inprenten immers voor de *godsdienstige* begrippen van andersdenkenden" kan niet geschieden, zonder óf te zeggen óf te laten gevoelen wat het dogma der rationalisten en der aan hen verwante Protestanten, dat de gezindten slechts uiterlijke vormen aankleven, waar het minder op aan komt, en dat wij allen éénen God dienen.

En daarop nu zal de *gemengde* school ten onzent in de meeste gemeenten uitloopen! Kunnen de regtzinnige Protestanten, de aan openbaring geloovende christenen en de Katholieken daar lijdelijk bij blijven? Wat ons betreft, liever zouden wij de protestantsche school van de christelijke Synode willen doorstaan, waarin men den Paus voor den anti christ, de Kerk voor de hoer van Babel en de Katholieken voor afgodendienaars uitscheldt, dan onze kinderen zonder protest bloot te stellen aan het gevaar van de langzamerhand en ongemerkt binnen sluipende onverschilligheid. Ons schijnt de meest felle protestantsche school wel minder gevaarlijk dan de rationalistische. En wij zijn overtuigd dat menig Protestant zijne kinderen insgelijks liever aan eene katholieke dan aan eene alle geloof verwoestende school zou toevertrouwen.

Men ziet derhalve, dat de school, die de vrucht zal zijn van deze wet, in de praktijk iets geheel anders zal geven, dan ze voor heeft. De wet zal eenige katholieke, enkele protestantsche, zeer veel rationalistische scholen, en slechts zeldzaam eene wezenlijk neutrale school voortbrengen.

Nu kan men van de wet-van Reenen zeggen, dat ze genoegzaam dezelfde rezultaten zou hebben geleverd. Het is volkomen waar, alhoewel ze daartoe minder direktelijk aanleiding gaf. Maar dat bezwaar, dat wij tegen de wet-van Reenen hadden, maakt de tegenwoordige niet beter, die naar deze rezultaten meer direktelijk streeft.

Wat zij overigens ter gemoetkoming daaraan voorstelt, de door den Staat *gesubsidiëerde bijzondere* school, daarop valt niet te rekenen. Zij moet dus, met het oog op onze toekomstige schoolinrigting, buiten aanmerking worden gelaten.

Ziedaar dan wat de wet zal worden ten aanzien der school.

Er blijft dus nu nog de vraag over, wat zij worden zal onder 't politiek gezigtspunt. Een vredes-verdrag of een twistappel? Ongetwijfeld de laatste.

Dewijl de Regering in de wet heeft opgenomen de »christelijke" deugden met de verpligting om eerbied in te prenten voor de godsdienstige begrippen van anderen, zonder duidelijk te verklaren wat daardoor verstaan wordt, en zonder maatregelen te nemen om die verklaring in de uitvoering te handhaven, zoo heeft ze de beslissing daarvan overgelaten aan plaatselijke invloeden. Dat is, zij-zelve maakt alzoo geen vrede, noch bewerkt verzoening. Verre van daar, zij laat den strijd in zijn geheel, maar zij verplaatst hem. Het verschil wordt uit de rezidentie ter beslissing overgebragt naar de verschillende provinciën. En middelerwijl de Gedeputeerde Staten den last zullen dragen van den strijd, dien de Regering van zich afwerpt, zal die strijd in de dorpen en steden worden voortgezet, waar de partijen des te vijandiger tegenover elkander zullen staan, naar mate er minder gezorgd is, dat geschieden zal wat regt is.

Wat het politiek rezultaat betreft van de gesubsidiëerde bijzondere school, die de voordragt belooft, maar niet verleent, ook daaromtrent valt op te merken, dat de Regering tracht den last van hare schouders te schudden. Zij poogt dien over te brengen bij de Tweede Kamer. Wie weten wil, wat dit geven zal, lette op de zaak van Kockengen. De bepaling zit vol van kockengensche geschiedenissen. Dat is, zij zal eene rijke bron worden van geestdrijverij, van onrust, van twist en tweedragt, van opzetting der hartstogten tegen de volksvertegenwoordigers, en van den ganschen bekenden aankleve. Onder dat opzigt is de zoogenaamde tegemoetkoming niet slechts een bedrog voor de belanghebbenden, maar evenzeer een bedrog voor de Regering en voor het land.

BESLUIT.

Wij zijn daarmee aan het einde onzer taak, voor zoo ver 't de algemeene beschouwingen betreft.

Alvorens daarvan af te stappen achten wij 't noodig, de hoofdpunten door ons besproken in korte woorden zamen te trekken.

1°. *Wat moet de voordragt zijn?*

Een vredesverdrag, waarin van den eenen kant ieders regten en pligten duidelijk omschreven zijn, zoodat daaromtrent bij niemand twijfel kan ontstaan, en van den anderen kant voldoende maatregelen zijn genomen om de regten te handhaven en de pligten te doen vervullen.

2°. *Wat is de wet?*

Een diplomatiek vredesverdrag, waarbij men de partijen met woorden paait; woorden die onmiddellijk in de praktijk moeten overgaan; woorden wier zin de wet niet bepaalt noch handhaaft, maar die de wet aan de twistende partijen ter beslissing overlaat; woorden alzoo die de plaatselijke meerderheid kan en daarom ook zal misbruiken ten schade der plaatselijke minderheid.

3°. *Wat zal de wet worden?*

Een twistappel, uit de rezidentie geworpen in de steden en dorpen van het land, en eene bron van velerlei verdeeldheid en afgekeerdheid.

Ons oordeel is hard; maar is het ongegrond? En bijaldien het gegrond is — en dat is onze overtuiging — wat hebben wij dan te doen?

Wij hebben gezegd, dat wij weinig zullen vorderen; want ook wij hebben de overtuiging, dat de onderwijs-wet van het politiek terrein moet verdwijnen hoe eer, hoe beter. Daarenboven begrijpen wij, dat het niet mogelijk is, bij de thans heerschende partijzucht, eene goede wet te verkrijgen. Wij hopen daarenboven, dat deze wet slechts eene voorbijgaande zal zijn; alhoewel wij niet durven zeggen, dat wij 't vertrouwen, omdat het lang kan duren, eer de tijd aanbreekt, dat eene goede wet mogelijk wordt. Maar dewijl het aantal dergenen groot is, die over de wet ontevreden zijn, of 't zullen worden, zoo voeden wij de hoop, dat daardoor, gelijk ook door hare schadelijke werking, bij veranderde omstandigheden, eene herziening onvermijdelijk zal worden.

Dit alles brengt er ons toe, om thans slechts datgene te vorderen, wat in onze oogen volstrekt noodzakelijk is. Wij eischen daarom de verwerping der wet niet; maar vragen inlichtingen en verbeteringen, en wachten inmiddels af wat de Regering geven zal.

Kan zij de wet niet goed maken — zij kan ten minste zorgen, dat zij opregt zij, en *duidelijk* datgene zegge wat zij wil.

De wet mag niet dubbelzinnig, dat is, zij mag niet onopregt zijn.

Wil de wet door »christelijke" deugden slechts »maatschappelijke" deugden verstaan, dat zij dan spreke, gelijk zij 't bedoelt; zij zal dan zich werkelijk plaatsen op het terrein der verbroedering, omdat zij zich plaatst op het terrein van het regt.

Zij voege daaraan zoo veel mogelijk toe wat zal kunnen strekken, om den zin der wet, meer dan thans volgens de voordragt zal kunnen geschieden, te handhaven.

En ten slotte, zal de gesubsidiëerde bijzondere school in de wet vermeld blijven — dat zij er dan in voorkome op eene praktische wijze, en niet het doel om er gevolg aan te geven. Zoo niet — de wet moet [illegible] men behoort er de pen door te halen.

Vorderen wij te veel? wie het beweeren mogt, weet niet welk een geweld wij ons moeten aandoen om onze eischen tot dat weinige te beperken. Hij kent niet den gewetensangst, die ons pijnigt. Het geldt immers de toekomst van het jeugdig geslacht, niet slechts voor deze wereld, maar voor de eeuwigheid! Wij zullen dat jeugdig geslacht toevertrouwen aan eene school, waarvan wij de bewustheid hebben, dat misbruik zal worden gemaakt. En desniettemin bepalen wij onzen eisch slechts daarbij, dat de wet tot dat misbruik *niet duidelijk* aanleiding en oorzaak stellen zal, ons bereid verklarende, in dat geval, ons de wet te zullen laten welgevallen.

Met der daad, is dat geene gematigdheid, waar het regt ons magtigt meer te vorderen, en zoo groote en dierbare belangen in 't spel zijn?

Voor ons, wij kunnen niet verder gaan. Het moet van ons te vorderen, zal men ons [illegible] het punt, waar wij moeten verklaren, dat het te veel is.

Verkiezing te Alkmaar voor een lid der 2de kamer der Staten-Generaal ingeleverd 1331 biljetten, blanko 10, volstrekte meerderheid 661. De heer mr. R. J. Schimmelpenninck verkreeg 605, de heer mr. K. A. Poortman 370, de heer mr. L. Metman 236, en de heer mr. F. A. van Hall 86 stemmen. Derhalve herstemming tusschen de heeren Schimmelpenninck en Poortman.

Z. M. heeft, bij besluit van 30 December 1856, n°. 64, met wijziging van het besluit van 1 Dec. 1848, n°. 95, bepaald, dat, te rekenen van 1 Januarij 1857, door den burgemeester van iedere gemeente, aan den ontvanger der successieregten tot den kring van wiens kantoor de gemeente behoort, vóór den 5den van iedere maand moet worden ingezonden eene lijst der sterfgevallen in de afgeloopen maand in de registers van den burgerlijken stand ingeschreven, of een negatief certifikaat, wanneer geene sterfgevallen hebben plaats gehad.

Door den Koning is, bij besluit van 20 Februarij jl. n°. 83, vrijstelling van port, onder de gebruikelijke voor-

[illegible] kruisband en kontraseign toegestaan aan de briefwisseling over dienstzaken, welke binnen den kring van dezelfde gemeente gevoerd wordt tusschen het hoofd van het gemeentebestuur ter eenre, en de wethouders, den gemeente ontvanger, de veldwachters en de hoofden der instellingen van weldadigheid, in zooverre zij woonachtig zijn buiten de plaats van den zetel des gemeentebestuurs, doch altijd in de dezelfde gemeente, ter andere zijde.

De minister voor de hervormde eeredienst heeft ter kennis van de provinciale kollegiën van toezigt gebragt, dat op de begrooting van gezegd departement eene bijdrage van ƒ15.000 is toegestaan tot verbetering van lage predikants-traktementen, met het doel, om, zoo mogelijk in alle gemeenten, waar het predikants-traktement geen ƒ800 bedraagt, het tot die hoogte te helpen opvoeren. Van de gemeente zelve waar het niet die som bedraagt, zal de helft van de vermeerdering tot ƒ800 moeten worden betaald. Het is te hopen, dat de gunstige gelegenheid, welke zich alzoo thans aanbiedt, om, zonder te groot bezwaar voor de gemeenten zelven, het lot van hare predikanten voor het tegenwoordige en voor de toekomst te verbeteren, niet ongebruikt worde voorbijgegaan.

Door het bestuur van het Prov. Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noordbrabant, is ter kennis gebragt van den belanghebbende, dat aan de verhandeling, ingezonden onder de zinspreuk *Sparsa coëgi*, ter beantwoording van de uitgeschreven prijsvraag, waarbij is verlangd eene geschiedenis van de heeren van Cuijk, de uitgeloofde gouden medaille niet kan worden toegekend, uithoofde deze verhandeling geene doorloopende geschiedenis bevat en daarbij op onderscheidene plaatsen onvolledig en onnaauwkeurig is; — dat het geleverd werk echter is beschouwd geworden als eene belangrijke bijdrage te behelzen voor de geschiedenis van het vaderland, en dat mitsdien, tot erkenning van des schrijvers verdienstelijken arbeid, daaraan de zilveren eerepenning des genootschaps is toegewezen; wordende de schrijver alzoo uitgenoodigd zijne toestemming te verleenen tot opening van het verzegelde briefje, dat zijn naam bevat.

Men leest in een korrespondentie van het *Journal de Bruxelles*:

»Uit Madrid is een spaansch agent naar Amsterdam vertrokken om over de quæstie der koepons te onderhandelen; op welke grondslagen, weet men niet, maar dit is zeker, [illegible] hoofdstad [illegible]

Gisteren middag ten 12 ure ontstond er brand ten huize van den uitdrager F. Freeriks, in de Bloemdwarsstraat bij de Bloemstraat, welke door tijdig aangebragte hulp van drie brandspuiten spoedig gebluscht is; evenwel is het geheele achterhuis uitgebrand.

Den 17den dezer is te Doesborgh in den ouderdom van 82 jaren overleden, de heer W. C. baron de Perponcher-Sedlnitzky, gepensioneerd luitenant-generaal.

In Mei 1847/8 bestonden te Rotterdam 1211 verkoopers van sterken drank. De stad telt ruim 90,000 inwoners, 7400 huizen, 1211 plaatsen waar sterke drank verkocht word, 433 plaatsen waar brood gebakken of verkocht wordt. Derhalve op iedere zes huizen en op 75 inwoners (mannen vrouwen en kinderen) 1 plaats waar sterke drank verkocht word. Er zijn *driemaal* zoo veel drankverkoopers [illegible] debitanten van brood, die eerste van alle levens[illegible]

Wij vernemen, dat in eene gisteren gehouden vergadering van het algemeen beurs-kommissariaat besloten is, de 3 pCt. spaansche obligatiën bij Mires niet te noteren, zoo lang Spanje niet zal hebben voldaan aan al zijne vroeger aangegane verbindtenissen, of daaromtrent in eene billijke schikking getreden zal zijn.

Volgens berigt van Zr. Ms. konsul te Emden worden over de nieuwe thans te veld staande gewassen van Oost-Friesland goede klagten vernomen. Het koolzaad moet volstrekt niet geleden hebben, en daar er eene groote hoeveelheid uitgezaaid is, kan men, bij een eenigzins gunstig voorjaar, een rijken oogst te gemoet zien.

Men schrijft uit 's Hage 18 Maart aan de *Amst. Cour.*:

»Ik meldde u den 15 dezer (zie *Amsterdamsche Courant* van 17 Maart), dat zij die eenigen tijd geleden uit Luxemburg schreven dat de prins-stadhouder zeer spoedig daar verwacht werd, en zij die uit 's Hage dit vertrek als nog verre af beschouwden, beide dwaalden. Het zou wel door de uitkomst kunnen blijken (zoo schreef ik), dat van beide zijden de berigtgevers te stellig gesproken hebben, en dat, ofschoon er nog geen dag bepaald is, bedoeld vertrek zich toch zoo heel lang niet zal laten wachten.

»Ten gevolge op dat schrijven kan ik thans stellig melden, dat de prins den 21 dezer de reis naar Luxemburg zal aanvaarden, zijne gemalin zal hem echter ditmaal niet vergezellen. Ik meen voorts met eenigen grond er te kunnen bijvoegen, dat het plan is om het verblijf te Luxemburg zeer kort te doen duren, en de prins nog voor Paschen alhier zal terugkomen.

»Van de komst van den heer Simons uit Luxemburg is tot heden nog niets zekers bekend. De prins althans schijnt zijne komst niet af te wachten."

Z. M. heeft P. Ten Behm Wentholt, gewezen regter in de arr. regtbank te Heerenveen, een pensioen verleend ten bedrage van ƒ866.

DORDRECHT, 18 Maart. Heden heeft de stemming plaats gehad voor een lid van den gemeenteraad. Daar niemand de meerderheid heeft erlangd, moet er eene herstemming plaats hebben tusschen de heeren: mr. P. Blussé van Oud-Alblas, die 175 stemmen en G. O. Lotsy die 64 stemmen bekwam.

NIEUWE DIEP, 18 Maart. Naar wij vernemen zullen de werkzaamheden aan het te bouwen Marine-dok reeds aanvangen; ook met de werkzaamheden voor de gasverlichting is men reeds begonnen; een en ander zal hier een belangrijke drukte en vertier te weeg brengen.

SNEEK, 17 Maart. Van 7 tot en met 13 Maart zijn in deze provincie 270 runderen aan de besmettelijke longziekte gestorven of afgemaakt; bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert 1 Jan. dezes jaars 2930.

HARLINGEN, 18 Maart. In de vorige week zijn alhier per stoomboot uitgevoerd: 2364/4 vaten boter, 209 last haver, 23 last tarwe, 3 last raapzaad, 132 balen vlas, 300 balen chicorij, 1566 kanterkazen, 12 manden wild, 40 ton chicorijwortel, 100 bundels huiden, 263 runderen, 2 kalveren, 12 schapen, 1 varken. (*Haarl. Ct.*)

MOERGESTEL, 17 Maart. Heden morgen werd alhier het voor de gemeente verblijdend berigt vernomen, dat de arrondissements-regtbank te Eindhoven gisteren in zake de quæstie wegens een perceel eigendom, welks regt door eenige boeren der gemeente werd betwist, bedoeld perceel als gemeente-eigendom heeft verklaard. De heer Mr. N. Sassen was als verdediger opgetreden voor de belangen der gemeente, de heer Mr. Korteweg voor die der boeren. Het perceel, waarvan men de waarde op ƒ30,000 a ƒ40,000 schat, was door een zamenloop van omstandigheden sedert 505 jaren in het bezit der boeren geweest, maar het zonderlinge der zaak was, dat deze goederen altijd in de doode hand verbleven, omdat zij altijd moesten blijven liggen voor de nakomelingen, zoodat, wanneer er met kracht tot verbetering wordt gewerkt, de waarde [illegible]

ROERMOND, 17 Maart. Eenigen tijd geleden lazen wij reeds in sommige dagbladen en onder anderen in uw geacht dagblad, dat de heer Bredius aan het gouvernement de koncessie had gevraagd tot den aanleg van eenen spoorweg van Dordrecht over Geertruidenberg en Tilburg naar Eindhoven, in verbinding met eene andere aangevraagde koncessie van Luik over Hasselt en Achel naar Eindhoven, waardoor de ontworpen spoorweg van den heer Bredius met het groote spoorwegnet van België, Frankrijk en Duitschland zou verbonden worden. In verband met die ontworpen spoorwegtakken hebben twee geachte ingezetenen dezer streek, de heeren L. Beerenbroek, burgemeester alhier en lid van de Eerste kamer der Staten-Generaal en R. Magnée, grondeigenaar te Horn, zich tot het gouvernement gewend tot het verkrijgen van koncessie, tot het maken van eenen spoorweg van Eindhoven over Weert, Roermond, Linnich en Gulik naar Duren, welke laatste plaats aan den spoorweg van Aken naar Keulen ligt. Bij de beraadslagingen over het budget van Binnenlandsche Zaken in het begin van December ll. gehouden, (Bijblad II, bladz. 304 en volgg.) verklaarde de minister, dat het gouvernement, bij gemis van aanvragen door partikulieren, genegen zou zijn op eigen kosten, in het belang van den handel en de nijverheid van ons land, de baan van Dordrecht naar Rotterdam aan te leggen, om die spoorwegen te verbinden. Bij de verwezenlijking van al die ontwerpen, zou er eene spoorwegbaan in bijna regte lijn van Rotterdam tot Duren aangelegd worden, en ons land met het hart van Duitschland en tevens met de zoo vruchtbare en zoo rijk aan delfstoffen zijnde Rijn- en Roerstreken, in onmiddellijk verband worden gebragt; men zou, alsdan spoedig een gedeelte van den groothandel van Duitschland naar de zee, zich van België en Antwerpen naar Nederland en Rotterdam en Amsterdam zien verplaatsen, ten gevolge van den veel korteren en veel goedkooperen weg, waardoor zich voor ons land het schoonste verschiet zou openen. Voor eenige dagen hebben dan ook de heeren L. Beerenbroek en A. Thissen, lid van den raad alhier, zich naar 's Hage begeven, ten einde zich aldaar met den heer Streng, mede lid van den raad alhier, alsmede van de Staten-Generaal, te vereenigen, om op de vergunning dier koncessie bij het gouvernement aan te dringen. Het schijnt, volgens geruchten, dat de minister van Binnenlandsche Zaken wel genegen zou zijn tot het toestaan dier koncessie, doch dat de minister van Oorlog zich daartegen zou verzetten, met het oog op de militaire defensie, daar deze niet zou mogen dulden dat eene vaste brug hier over de Maas werd gebouwd. Het zou zeer te betreuren zijn, bijaldien dit gerucht zich bevestigde, dat die ontworpen spoorwegbaan, die zoozeer tot den bloei van handel en nijverheid zou bijdragen, daarom niet tot stand kon komen; immers er bestaan geene aannemelijke gronden om zich daartegen te verzetten, en indien de militaire defensie daarin bezwaar ziet dat hier eene vaste brug wordt gelegd, dan is het wel te vreezen dat van het uitgebreide en zoo wenschelijke spoorwegnet door ons land, waartoe de vorige minister van Binnenlandsche Zaken, de heer Simons, bij de beraadslagingen over het budget het vooruitzigt heeft geopend, om dezelfde reden niets tot stand zal komen.

Meer dan ooit schijnt het plan zich te verwezenlijken van het leggen van een spoorweg van Luik over Maastricht, Roermond en Venlo naar Nijmegen en Arnhem, ten einde op eenige uren van Venlo, hetzij te Krefeld, hetzij te Ruhrort, met den daar reeds bestaanden spoorweg in verband te worden gebragt, waardoor zou worden bereikt het groote plan van Napoleon I, die dit door het aanleggen van groote wegen wilde verbinden, Parijs met Hamburg langs den korsten weg te verbinden; ook dit plan kan niet dan van het grootste belang voor ons land zijn. (*Amst. Cour.*)

Men leest in de Tweede Editie van het *Handelsblad*:

LONDEN, 20 Maart. Gisteren avond heeft in het Huis der Lords de minister Clarendon op eene aan hem gerigte interpellatie van lord Hardwicke geantwoord, dat de vloten der geallieërden Napels hadden verlaten en dat de Regeringen berigt hadden ontvangen, dat een langer verblijf der vloten aldaar, aanleiding tot opstand zoude geven.

Gisteren avond is in de London-Tavern eene talrijke vergadering gehouden, waarin met algemeene stemmen eene betuiging van vertrouwen in lord John Russell is aangenomen.

Men leest in de Tweede Editie van de *Amst. Cour.*:

Het schip *Nella Hillegiena* van Groningen, laatst van Amsterdam vertrokken, is gisteren in de Noordzee, op de hoogte van Sunderland, met het stoomschip *Black Diamond* in aanraking geweest; de equipage is door het stoomschip gered geworden, maar men veronderstelt dat de *Hillegiena* gezonken is.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

[illegible] over den stand van het geschil van Neufchatel. Volgens sommigen hebben de bijeenkomsten, welke de pruissische en zwitsersche gezanten herhaaldelijk met graaf Walewski gehouden hebben, tot een bevredigende uitkomst geleid, die weldra bekend zal worden; volgens anderen daarentegen staat de Koning van Pruissen pal bij zijn beginsel om zijn regten op het vorstendom als grondslag der konferentie aan te nemen, terwijl Zwitserland, zoo als men weet, juist begeert dat de onafhankelijkheid van Neufchatel worde erkend.

— Met de *Télémaque*, die door het slechte weder vier dagen te laat uit Konstantinopel te Marseille is aangekomen, verneemt men, dat de engelsche schepen *Greyhound* en *Majestic* verpligt zijn geweest en toevlugt in de haven van Malta te zoeken. Sedert het weder beter is geworden, zijn niet minder dan 200 vaartuigen hier aangekomen.

Het nieuws, dat tusschen Engeland en Perzië een traktaat was gesloten, was te Konstantinopel met groote tevredenheid vernomen.

Daar een Algerijn, Fransch onderdaan, door een Turk vermoord was, had de heer de Thouvenel met nadruk geëischt, dat men den schuldige ten voorbeelde voor anderen zou straffen.

De admiraal Bouet was den 5den met drie schepen voor Smyrna ten anker gekomen, er twee in den Piræus achter latende. Kiamil-pacha, gouverneur van Jerusalem is door een ander vervangen.

Uit Kutais wordt geschreven, dat prins Gagarin daar is aangekomen met den titel van gouverneur-generaal der provinciën Gouriel, Imeretie, Mingrelie en Abasie. Hij is met geestdrift ontvangen.

Aan den mond van den Georgen hebben de Russen een fort gebouwd, waar ruimte is voor een garnizoen van 2000 man.

— De graaf Walewski heeft heden den heer von Hatzfeld en den heer Kern bij zich ontvangen. Waarschijnlijk dat met beide heeren de dag van de konferentie bepaald is. Men zegt dat de Koning van Pruissen op een zeer essentieel punt blijft aandringen. Hij zou namelijk, hoewel afstand doende van de feitelijke souvereiniteit van Neufchatel, wenschen, dat de konferentie iets [illegible], waardoor ingewikkeld den oorsprong van zijne regten op dit vorstendom erkend wordt.

— De jonge regerende prins van Parma, Robert I, verkeert in een zorgwekkenden toestand.

— De *Moniteur de la Flotte* deelt onder het opschrift: „Laatste berigten uit China", mede, dat er militaire maatregelen genomen zijn, om het door de Europeanen be-

woonde gedeelte van Hongkong in staat van verdediging tegen de Chineezen te stellen. Men heeft dat gedeelte met onder elkander verbonden en goed gewapende aardenwerken omringd en aan het uiteinde van de voorstad der stad Viktoria, welke de chineesche benedenstad beheerscht, een fort gebouwd, het kanaal Lemma afgesneden en zich op deze wijze meester gemaakt van de gemeenschap te water; daar waar de gemeenschap was bedreigd, heeft men sterke redouten opgeworpen. Deze geavanceerde werken worden verdedigd door een detachement mariniers van het fransche fregat *la Virginie*, welke de admiraal Guérin edelmoedig tot bescherming van allen had aangeboden. Uit deze maatregelen blijkt, dat de vreemdelingen voortaan voor hunne veiligheid te Hongkong niets meer te vreezen hebben en dat de Chineezen, hoe groot hun aantal ook zij, de europeesche wijk met geenerlei kans op eenig goeden uitslag kunnen aantasten. Zij kunnen dit des te minder, omdat de verdediging te lande door het kruisvuur van de oorlogschepen op de reede ondersteund wordt.

Soortgelijke maatregelen zijn ook te Shanghai genomen. Ook daar wordt de europeesche stad door goed gewapende aarden werken verdedigd, zoodat de kantoren en faktorijen der vreemdelingen niets te duchten hebben. Alle ongerustheid van die zijde is geweken.

— Nopens den bakker te Hongkong, die, zoo als men weet, de Engelschen had pogen te vergiftigen, wordt aan de *Morning Post*, uit Parijs op grond van partikuliere brieven gemeld, dat hij behoorlijk voor de regtbank heeft te regt gestaan en met drie zijner medepligtigen ter dood veroordeeld is, welk vonnis onmiddelijk daarna is voltrokken.

Omtrent het bombardement van Kantons voorsteden door den admiraal Seymour, vóór de ontruiming van het Dutch Folly en de daaraan grenzende tuinen, verneemt men nader, dat de daardoor ontstane brand niet minder dan 7000 huizen in de asch zou gelegd hebben. Het zij dit getal overdreven is of niet, het is zeker dat de brand allerverschrikkelijkst is geweest.

— Van Hongkong is aan den *Univers* een brief geschreven van den 26 Januarij, den nieuwjaarsdag der Chineezen, door een der bemanning van het fransche fregat *La Virginie*, welke de volgende bijzonderheden behelst:

»De Engelschen zijn in gestadige vrees. In dit oogenblik is bij hen het denkbeeld onuitroeibaar, dat men Hongkong zal in brand steken en van de verwarring gebruik maken, om hen allen te vernielen. De, zoo als hij zich zelven noemt, zeer jonge en onervaren korrespondent, zegt in zijn brief, dat Sir Bowring en de admiraal Seymour niet meer weten wat te beginnen, terwijl de drie kooplieden op den amerikaanschen kommodore en den franschen admiraal hun gansche hoop hebben gevestigd. Dagelijks ontvangt men geheime waarschuwingen dat des nachts de vernieling zal plaats hebben. Wij houden ons gereed met geladen geschut en gewapende booten, en laten des nachts geen enkele jonk voorbij varen. Ondanks de 500 engelsche soldaten en 800 matrozen aan boord van de *Calcutta*, is de fransche admiraal verpligt geweest ter veiligheid van allen en bijzonder der Engelschen aan land, een wacht van fransche matrozen te zenden. Het schijnt dat de engelsche soldaten te Hongkong bijna allen getrouwd zijn en men hen niet van hunne vrouwen durft scheiden, welke met hen de kazernen bewonen.

Er ontstaan soms zonderlinge vergissingen onder de ambtenaren van het engelsche goevernement. Eenige dagen geleden hielden dronken engelsche *policemen* (een normale toestand van velen dier natie) verscheidene fransche matrozen aan, die met verlof aan land waren gegaan; een officier, gezonden om hen terug te eischen, heeft het policiebureau niet kunnen verlaten dan door zich met zijne sabel den uitgang te openen. Daarop is de kommandant van het schip verpligt geweest in persoon bij den heer Bowring te gaan om de fransche matrozen terug te eischen, welke men bij dien tusschen in 't gezelschap van chineesche gevangenen, de straten van Hongkong deed vegen.

De admiraal heeft voldoening geëischt, die hem onmiddelijk is verleend. Overigens blijkt uit dien brief, dat de Chineezen langzamerhand meer taktiek in hunne operatien toonen. Deze wordt toegeschreven aan de Europeanen die hen aanvoeren. Zij hebben onder anderen een kleine stoomboot aangevallen en genomen. Eenige dagen geleden vielen zevenhonderd jonken een groote oorlogs-korvet aan, die, in plaats van de jonken in den grond te boren, 't raadzamer oordeelde zich ijlings uit de voeten te maken. Toen de jonken in twee rijen op een kort afstand van het korvet genaderd waren, (...) waardoor zij het schip van alle zijden konden beschieten. Zij zijn zekerlijk geen Chineezen, geweest die deze manoeuvre hebben uitgevonden.

Eene der jongste wetenschappen, als men ze zoo noemen mag, is de hydroskopie of de kunst om bronnen te ontdekken. De eenvoudige burgerman Joseph Gautherot heeft door een eigenaardigen aanleg zijner natuur, ondersteund door eene veeljarige waarneming en een onvermoeid geduld in zijn onderzoek en vergelijking, zijne gave om den inwendigen bouw der aardlagen te kennen, zeer ontwikkeld. Talrijke bronnen, op verschillende plaatsen in Frankrijk, hebben aan hem hun ontstaan te danken en reeds in 1846 werd hem voor zijne gewigtige diensten in dit opzigt, van regeringswege, de gouden medaille toegekend. Eene gemeente in de Opper-Marne, verkreeg door hem eene vlietende bron, die 12,000 liters water in het uur levert; in de nabijheid van Sedan lokte hij eene bron van 60,000 liters in het uur uit de aarde. Onlangs zond hem onze regering naar Algerie en sedert springen bronnen te Algiers, Arzew, Mostaganem, Oran en op andere plaatsen in rijken overvloed in den anders aan water zoo armen grond van Afrika. In den laatsten tijd bevond zich Gautherot te Constantine en hield zich met veelomvattende werken bezig, ten einde ook aldaar zijne zending als een tweede Mozes in de woestijn te volbrengen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Maart. Aanstaanden Zaturdag zal het parlement worden geschorst en den daaraanvolgenden Maandag het koninklijk besluit van ontbinding verschijnen. Ten minste dit beweert de *Globe*, die, zooals men weet, betrekkingen heeft met de Regering.

— De londensche bladen berigten, dat lord Elgin jl. Maandag door de Koningin in plegtige audientie ontvangen is als Harer Majesteits gevolmagtigde voor China.

»Men denkt — zegt een orgaan van de regering, de *Morning Post*, — dat lord Elgin met vijf duizend man naar China vertrekken zal; met zulk een geleide zal hij vrij wat beter in staat zijn om den onwetenden en stijfhoofdigen Onderkoning van Canton te overreden, dan wanneer hij alleen met pen en inkt kwam. Lord Elgin is de regte man voor deze zending. Hij zal zich door de Chineezen niet laten om den tuin leiden, noch vervaard worden voor het geschreeuw van weekhartige lieden in Engeland. Het lijdt geen twijfel, dat hij vlug een eind zal maken aan hetgeen de oorlog met China heet, maar eigenlijk slechts een twist met Canton is, en dat die zaak het Lagerhuis niet veel zal bezig houden."

— De handels-vereeniging te Manchester heeft aan lord Clarendon een klagt ingeleverd tegen Mexico, op grond dat den 1sten Januarij eene afdeeling gewapende krijgslieden, aangevoerd door den kol. Hevron, en handelende op bevel der revolutionnaire hoofden Mejia en Desiderio Samaniego met geweld in de kantoren van het engelsch konsulaat te San-Lois-de-Patosi is binnengedrongen en waarde hebben ontvoerd van 240,000 dollars.

Mexico wordt dus niet alleen door roovers aangevallen, maar dit ongelukkig land, dat in een toestand der ergste regeringloosheid verkeert, loopt nog gevaar om met Engeland in botsing te komen.

— Zeer belangrijke fossielen, overblijfsels van groote dieren uit de voorwereld, die in den laatsten tijd in de omstreken van Ilford (Engeland) ontdekt werden, zijn thans ten toon gesteld in het britsche museum alhier, dat reeds zoovele wonderen uit de voorwereld bevat. Aldaar bevindt zich thans o. a. het meest volledige geraamte van den Megatherium. Dit gedrogt onder de anti-diluviaansche zoogdieren heeft eene lengte van 25 voet. Zijn massieve en uitgetande ruggegraad gelijkt op de kanteelen van een bolwerk. Zijn staart heeft 10 voet lengte en weegt 300 pond. Zijne pooten zijn gevormd als die der viervoetige dieren, welke van hunne voorpooten, gelijk b. v. de apen, als het ware het gebruik van handen kunnen maken; men veronderstelt daaruit dat dit reusachtige gedrocht, dat meer dan 12 à 15,000 pond moet hebben gewogen, de eigenschap had van te kunnen klimmen. Volgens scandinavische overleveringen verslonden deze dieren, die onze tegenwoordige bodem niet meer zou kunnen voeden, de geheele wereld, waarom God medelijden met de schepping kreeg en den zondvloed verwekte, die van de aarde een dierenras deed verdwijnen van zulk een onbe(...)vredigbaren eetlust. Men vindt in hetzelfde museum ook fossielen van andere reusachtige dieren uit de voorwereld, die even als de magetharium door het genie van Cuvier weder in zaam gesteld konden worden, zoo als de dinotherium, de mastodonte en de mammouth; de eerste behoort tot het geslacht van den tapir (amerikaansch rund, het grootste landdier van Amerika), de twee anderen tot het geslacht der olifanten. Men vindt er wijders het geraamte van den Paleotherium, die de eigenschappen van den Rhinoceros, het paard en den Tapir in zich vereenigt; de Lophiodon, een soort van Zee- of Nijlpaard, de Anaplotherium, die veel gelijkenis op een ezel heeft; de Anthracotherium en de Cheropotame, beiden op onze varkens gelijkende, (...) een groot (...). De verzameling hagedissen en kruipende dieren, van thans uitgestorven rassen, is niet minder belangwekkend. Men vindt daar geraamten van kruipende dieren, waaronder sommige van 80 voet lengte; de Megalosaurus, een soort van hagedis; de Ischtyosaurus (de hagedis-visch), welk dier, in plaats van pooten, van vier zwemvliezen voorzien is; de Plesiosaurus, een dier, dat het ligchaam van een hagedis heeft, doch daarop en een zwanenhals draagt en de Pterodatyle, een soort van draak of harpij, welks geschubd ligchaam van vleugels voorzien is, wordt het meest buitengewone dier uit de voorwereld genoemd, dat door Cuvier terug gevonden is.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 16 Maart. De *Oester. Zeitung* bevat een artikel over het geschil met Sardinie van den volgenden inhoud:

»Men schrijft uit Turijn aan de *Augsb. Zeitung*, dat men er het vertrek van graaf Paar, oostenrijksch gezant als onvermijdelijk beschouwt. Het is waarschijnlijk dat dit berigt zich bevestigt, maar men moet niet gelooven dat die maatregel de gevolgen hebben zou, welke deze korrespondentie er van verwacht volgens de geruchten, die daarover te Turijn in omloop zijn.

»In den laatsten tijd schijnt het dat de terugroeping va gezanten niet noodzakelijk een verandering ten gevolge moet hebben in de internationale betrekkingen, zoodat het eenige vooruitzigt dat overbleef zou wezen het gebruik van de *ultimo ratio*.

Engeland en Frankrijk hebben in hunne diplomatische geschillen met den Koning van Napels getoond, dat het voldoende is, om de vriendschapsbetrekkingen tusschen twee Staten af te breken, als een hunner de raadgevingen verwerpt, welke de ander aan de hand doet.

»Maar het afbreken der vriendschapsbetrekkingen heeft tusschen landen evenmin als tusschen partikulieren niet onvermijdelijk een duël ten gevolge. De toestand wordt te Turijn dus geheel verkeerd gewaardeerd, wanneer men daar denkt, zooals de *Oester. Zeitung* meldt, dat Oostenrijk voornemens is zijn strijdkrachten in Italië te vermeerderen en ze te Peschhiera, Mantua en Verona zamen te trekken. Een aanval tegen Sardinië ligt niet in de bedoelingen en is nooit het oogmerk geweest van Oostenrijk; hetgeen het reeds bewezen heeft ten tijde dat een marsch naar Turijn niet veel meer geweest zou zijn dan een militaire wandeling."

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

	pCt.	18 MAART 4½ u.	gebl.	19 MAART 4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à 2½ pCt.		63 11/16	63¾		
Dito Dito	3	76½	76½	76 5/16	
Dito Dito	4	95 11/16	95⅞		
Overzeesche Bezittingen	4		95¼		
Amortis. Syndik.	3½		91		
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½		138½		
Maatschappij van Weld.	4		60		
Oblig. Rijn-Spoorw.	4½				
" Holl. Spoorw. M.					
Obligatiën	4½				
België	2½				
Dito bij *Rothschild*	2½	52½			
Frankrijk, Obligatiën	3				
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	24 11/16	24⅝	24 11/16	
Dito	3	42	42	42⅜	
Dito Binnenl. à 6/m.	3	38 1/16	38 1/16		
Coupon-Bewijzen		6⅜	6⅜	6⅜	
Amortisable Schuld			5 1/16	5⅜	
Portugal, te Londen	3	45	44¾	45 1/16	44⅞
Dito Uitgestelde		25			
Rusl., bij *Hope* 1798 en 1816		104¼	103⅞	104	
Dito Dito 1828 en 1829					
Cert. bij dito 1831 en 1833	5				
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5	95			
Dito idem 6e	5	96⅜	96		
Certifikaten te Hamburg	5	94			
Dito dito te Londen	4½		95⅝		
Dito dito *Hope en Co.*	4	84⅜	84½	84⅜	
Dito bij *Stieglitz en Co.*	4	84¼	84 5/16	84⅜	
Dito bij id. 5de Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschrijving in Assignat.	6	62¼			
Certifikaten van dito	6				
Polen, Aand. met Lot. fl. 500					
Schatkist-Obligatiën	4				
Oostenrijk, Metalliek	5	76¾	76¾	78¼	
Dito rente te Amsterdam	5	86½	86½	86⅝	86⅝
Dito Nationale	5	78 1/16	78 1/16	78¼	
Dito	2½	39⅞	39⅞	39 15/16	
Ween. Bank bij *Goll en Co.*	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		327	325		
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Napels, Cert. bij *Rotschild*					
Denemarken, Leen. te Lond.	5				
Louisiana bij *Hope*	5				
Braziliën	5				
Dito 1843	5				
Mexiko	3	23	22⅞	23	
Dito Onbepaalde	3	23	22⅞	23	
Peru	4½				
Grenada, à £ 100	3¼	21 15/16	21 15/16	22	22
Dito Uitgestelde		6 11/16	6¾	6 11/16	
Ecuador à £ 100	1				
Venezuela, à £ 100	4½		34⅝	34 13/16	
Dito Uitgestelde		13⅝	13⅝	13 11/16	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Orig.					
Grieken, El. 1825	5				

N. Port. 53½, ¾; Ellio. 95½, ¾; Prost 46¾, 47¾; Rot. 107½, 108; Thes. 1856 93; Gren. onb. 21 15/16, 22, 22; Ecuador onb. 14¾, 15/16; Venez. onb. 34⅝.

Bij levendigen handel waren binnen- en buitenlandsche fondsen prijshoudend. Zuid-amerikaansche gevraagd.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt., Prolongatie 3½ pCt., Diskonto 4½ pCt.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 19 Maart. Belg. leen. 2½ pc. 56¾, Obligatiën

3 pc. —; id. 4 pc. 98½, Spanje 1—3 pc. 24⅛, Binnenl. 3 pc. 38⅞; Romeinen 5 pc. 89; Oostenrijk Met. 5 pc. 80¼; id. Nap. 5 pc. 82¼.

PARIJS, 19 Maart. Fransche 4½ pc. 93.—; 3 pc. 70.90; 1½ pc. Spanje 25; 3 pc. id. 38⅛; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88.

MADRID, 18 Maart. 3 pc. Schuld 39.70, id. 1½ pc. 25.65.

LONDEN, 19 Maart. Cons. 93⅞; Spanje buit. 3 pc. 41⅞; id. 1½ pc. 24⅞; Rusl. 5 pc. 107; id. 4½ pc. 97½; Holl. 4 pc. 99; id. 2½ pc. 65½; Sard. 5 pc. 90½; Braz. 104; Peru 4½ pc. 77½; Gren. uitg. 6⅞; id. werk. 23; Mexiko 3 pc. 24; Portugal 3 pc. 46; Ecuador 15; Venezuela 37½; Wissel op Amst. —; Hamburg —.

WEENEN, 19 Maart. Met. 5 pc. 83½; id. 4½ pc. 74½; Bank-Aktiën 1022; Credit Anst. 265; Wissel op Londen 10.08; Amst. —; Parijs —; Goud 7; Zilver 4.

BERLIJN, 18 Maart. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 106½.

BERLIJN, 19 Maart. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106⅞; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18⅞; Amst. kort 142; Hamb. 150⅞; Petersburg 105.

HAMBURG, 19 Maart. Spanje 1½ pc. —; id. 3 pc. 25⅞; Rusl. 5 pc. 101½; 4½ pc. 90; 3 pc. Mexikanen 11⅞; Noord-Duits. bank 96; Wissel op Londen 3/m. —; id. kort —; Amst. —.

FRANKFORT, 19 Maart. 5 pc. Met. 80; 1½ pc. Spanje binnenl. 24½; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam —.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	ƒ 55½	Livorno	2/m.	ƒ 39½
»	zigt	» 55⅞	Napels	»	» 83½
Bordeaux	2/m.	» 54½	Petersburg	»	» 1.82
»	zigt	» 55⅞	Weenen	6/w.	» 34½
Madrid	3/m.	»238	Augsburg	»	» 35⅞
Cadix	»	»240	Frankfort	»	» 98⅞
Sevilie	»	»237	Hamburg	2/m.	» 35
Bilbao	»	»237	»	zigt	» 35⅞
Lissabon	»	» 40	Londen	2/m.	» 11,62½
Porto	»	» 40	»	zigt	» 11,75
Genua	2/m.	» 45½	Rotterdam	»	»

HANDELSBERIGTEN.

GRAANMARKT.

SCHIEDAM, 19 Maart. Rogge verkocht: 143/2 ℔ Archangel ƒ240 3/m.; 145/2 ℔ dito ƒ242 6/w. Gerst: 126/2 ℔ Libau ƒ228 kt, 230 6/w.; 136/2 ℔ Saal ƒ242 kt; 127/2 ℔ Libau ƒ232 6/w. — Moutwijn ƒ20, Jenever ƒ25,50, Amst. Proef ƒ26,75, per ned. vat zonder fust, zonder de belasting.

DELFT, 19 Maart. Heden zijn de prijzen der Boter alhier geweest: eerste kwaliteit ƒ57 a 59, tweede kwaliteit ƒ53 a 56.

ANTWERPEN, 19 Maart. Koffij. Op heden werden verkocht 500 b. Bahia p. Catharina tot vaste prijzen. — Granen stil. — Specereijen. 100 kisten chinesche kanaal werden verkocht, terwijl de stemming voor dit artikel gunstig blijft. — Rijst. Gesouteneerd doch zonder grooten omzet. Ongeveer 4700 b. geplegd Aracan per Annie Hall werd wegens beschadigdheid tot fr. 10 a 15 in veiling verkocht.

LONDEN, 18 Maart. Koffij. Stil maar vast; 614 b fijne, grijsachtig Java werden a 62 a 66 sh geplaatst, 208 b. ord. Ris werden a 52 sh. van de markt genomen. — Thee. Gedrukt; ord. Congo met koopers voor 12½ d. — Rijst. Vast; heden werden afgedaan 6000 b. Madras voor 10 sh. 4½ d., en eenige partijtjes tot 10 s. 6 d.

Notenmuscaat zonder verandering: 50 k. Penang Limed goede nº. 2 werden a 2 s. 5 d. teruggenomen; 18 v. bruine holl. verkocht a 2 s. 4 d.; 14 k. Singapore 4 s. 9 d. voor kleine en tot 3 s. 1 d. voor goede bruine. — Cochenille 1 s. lager voor verschillende partijtjes. — Granen zonder omzettingen, het weinige wat afging werd tot de laatste noteeringen genomen.

Wol. De eerste veiling van dit jaar den 26 Pº begonnen is heden geëindigd. 49172 b. werden aangeboden. Het getal zoowel [illegible] als inlandsche koopers was grooter dan gewoonlijk [illegible] de ingestelde prijzen 2½ a 3 d. voor Australische [illegible] voor Kaapsche hooger waren, was men niet algemeen [illegible] deze verhooging tot ate staan. De later toegestane prijzen [illegible] werkelijk iets lager.

NIEUWSTIJDINGEN, BETREFFENDE INTRESTBETALINGEN, UITLOTINGEN, GELDLEENINGEN, ENZ.

PRIJZEN VAN COUPONS EN LOSBARE OBLIGATIEN.

Metalliek	ƒ 28,52½	a —	Pruissische	ƒ 34½	a —
Napelsche	» 25,80	„ —	Spaansche	» 2,37	„ —
Arr. in Ert.	» 11,65	„ —	Hamb. Russ.	» 36⅓	„ —
Eng. Russen	» 11,85	„ —	Russ. in Z. R.	» 36¼	„ —
Fransche	» 55½	„ —	Pools. in	»	„ —
Belgische	» 55½	„ —	» Fl.	» 27¼	„ —

Nationale Metalliek ƒ 28,55. Buitenl. Spanje ƒ 54⅞ per Fr. 120.

SPECIE-COURS.

GOUDEN SPECIEN.

Stukken à ƒ10 per Stuk	ƒ	9,70	à 9,80
Oude Gerande Dukaten	»	5,55	» 5,65
Wigtige Souvereinen	»	11,70	» 11,80
» Pistolen	»	9,55	» 9,65
Stukken van 20 Francs	»	9,30	» 9,40
Baren Goud en Specien à ƒ1442,60 per Ned. ℔ fijn 10½ à 10⅞ pc.			

ZILVEREN SPECIEN.

Piasters	per Stuk	ƒ 2,55	à 2,60
Stukken van 5 Francs	»	2,33	» 2,36
Brabantsche Kroonen	»	2,65	» 2,70
Fransche	»	2,70	» 2,75
Pruissische Daalders	»	1,73	» 1,76
Zilver 1000 à 1000	ƒ	—	» —
» 990 »	»	104,20	» 104,70

OBLIGATIËN 3 pCts. DENEMARKEN. — De rente dezer obligatiën, vervallende 31 Maart 1857, zal ten kantore van de heeren N. M. Rothschild en Sons te Londen worden betaald.

OBLIGATIËN BRAZILIË. — De coupons, verschijnende 1 April aanstaande, der leeningen ten laste Brazilië van 1824, 1829 en 1839, zullen alsdan bij de verschillende agenten worden betaald.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 20 Maart.

BEVALLEN (17 Maart): J. G. E. Ferron, geb. Hartgerink, Z. — (18 Maart): M. H. van Swaaningen, geb. Wesselman, Z. - S. B. Voorthuizen, geb. Teepe, D.

OVERLEDEN (13 Maart): J. A. Voortman, 68 j. — (15 Maart): F. W. Viehoff, 4½ m. - G. Hartlieb, 43 j. - W. S. Bouwer, wed. J. T. Halekor, 60 j. - C. M. Stumpff, 54 j. - B. C. Bruyns, 68 j. — (16 Maart): F. L. A. Hayman Fremersturp. - A. A. Kruysmulder, geb. Verwoerdt, 48½ j. - F. J. C. M. Cramer, 9 maanden.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Maart. Overgaauw, Johanna Maria, Banjoewangie.

HELVOET, 18 Maart. Keus, Bengalen, Tjilatjap.

UITGEZEILD:

TEXEL, 18 Maart. Cruys, Stad Nijmegen, Batavia.

HELVOET, 18 Maart. Van der Meyden, Hendrik Jan, Wilhelmie, Jacoba Helena, van Velthoven, Herman, en Kleinenberg, Landbouw, alle 4 Batavia. - Van der Weyden, Johanna Hendrika, Buenos-Ayres.

BROUWERSHAVEN, 18 Maart. Kool, Vooruit, Batavia (Rotterdam).

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 20 Maart, in lading naar:

Manheim.	A. Grensbauser, Stad Mannheim.
Ludwigh. en Manheim.	P. Hartman, Eleonora.
Ruhrort.	J. van Beek, Vrouw Willemina.
Keulen.	F. A. Holst, Cöln Nº. 14.
	H. Kievits, Kent U zelven.
Mainz.	B. Kirschreiber, Mainz Nº. 5.
Duisburg.	F. Hendriks, Vrouw Jacoba.
Dusseldorp.	J. Hespe, Niederrhein Nº. 8.
Urdingen en Ruhrort.	H. B. Meijer, Goede Negotie.

AMSTERDAM, 19 Maart, vertrokken naar:

Rijnhoogte ARNHEM, 19 Maart 6 el 44 duim.
KEULEN, 19 » 8 vt. 0 »

PUBLIEKE VERKOOPING VAN HUIZEN IN HET O. Z. HEEREN-LOGEMENT.

Op Maandag 23 Maart, 's avonds ten vijf ure.

1. Boerenhofstede en Erve, *de Vogelkooi*, in den Spijkeren Nesser-Polder, bij het Naarder Meer, groot b. 27.4430. — 2. Dito, *Stadzigt*, aan het Naarder Meer, groot b. 10.9910. — 3. Drie Kampen Wei- en Hooiland, Keverdijksche Polder, Gem. Naarden, groot b. 4.0190. — 4. Twee Kampen dito, als voren, groot b. 2.2830; te zamen in slag. — 5. Een Perceel Land, aan het Naarder Meer, groot b. 5.0510. — 6. Drie Kampen Wei- en Hooiland, Keverdijksche Polder, Gem. Naarden, groot b. 3.3790. — 7. Drie Kampen dito, als voren, gr. b. 2.20. — 8. Twee Kampen dito, als voren, groot b. 1.2640; te zamen in slag. — 9. Twee Kampen dito, als voren, groot b. 1.5180. — 10. Vier Kampen dito, als voren, groot b. 3.5390. — 11. Drie Kampen dito, in den Keverdijkschen Polder, Gem. Naarden, groot b. 2.80. — 12. Twee Kampen dito, als voren, groot b. 2.1810. — 13. Eene Warmoeziersderij, langs de Galgesloot, Gem. Naarden, groot b. 0.2980. — 14. Een Perceel Bouwland, aan den Amersfoortschen Straatweg, groot b. 0.6820; te zamen in slag. — 15. Huis en Erve, Krom-Boomsloot, O 401. — 16. Dito, Nes, A 236. — 17. Dito, Vijzelstraat, UU 388. — 18. Dito, Ridderstraat, N 251. — 19. Dito, als voren, N 250. — 20. Huis, Tuin en Erve, Weteringstraat, BB 111. — 21. Huis en Erve, Zeedijk, M 48. — 22. Dito, Achtergracht, Z 193. — 23. Huis, Achterhuis en Erve, St. Anthonies Breestraat, C 32. — 24. Twee Huizen en Erven, Elandstraat, FF 351 en 352. — 25. Zestien Huizen en Erven, het Hof van Parijs, als voren, FF 365 a 350. — 26. Huis, Tuin en Erve, Haarlemmerdijk, UU 349. — 27. Huis en Erve, Tuinstraat, NN 428. — 28. Huis, Tuin en Erve, Tuinstraat, NN 375. — 29. Huis en Erve, Bloemgracht, MM 92. — 30. Dito, Anjeliersgracht, OO 587. — 31. Drie Huizen en Erven, achter Perceel 30, Schavenmakersgang, OO 586, 585 en 584; te zamen in slag. — 32. Huis en Erve, Elandsgracht, GG 270.

Advertentiën.

Heden overleed onze dierbare Vader WILHELMUS CHRISTOFFEL LUTKIE, in den ouderdom van 74 jaren.
'S HERTOGENBOSCH, C. C. LUTKIE.
17 Maart 1857. Uit aller naam.
Eenige Kennisgeving. (3031)

(3038) In een der voornaamste steden van Zuid-Holland, wordt gevraagd een **BANKETBAKKERS-BEDIENDE**, van de R. K. Godsdienst. Adres *franco* brieven Lett. S. bij den Boekhandelaar A. M. VAN DIJK te Delft.

Wordt te Koop gevraagt een **HUISORGEL**, liefst een Bureau, met opgave van kracht van het werk en bepaling van prijs. Adres met *franco brieven* aan de Wel-Eerwaarden Heer P. VAN DER ZALM, Pastoor te Soetermeer. (3037)

Te Huur.

Eene **Behuizing** met **Tuin** etc., voor ƒ 125, om dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij F. J. H. SORMANI, Med. Doctor.
BOXMEER, 17 Maart 1857. (3036)

Iemand van de R. K. Godsdienst, gehuwd en 26 jaren oud, van goed zedelijk gedrag, buiten betrekking geraakt zijnde, biedt zich aan als **Pakhuisknecht**, voor Loopwerk of anderzins, kunnende de beste getuigenis produceren. Men adressere zich per briefje, onder letter R. of in persoon bij den Uitgever dezer Courant. (3039)

Bij den Uitgever dezer Courant zijn de volgende werken verkrijgbaar:

Tractatus de Parocho. Ubi et de vicariis, Parochialibus necnon, monialium militum et Xenodochiorum capellanis auctore D. Bouix, Theologiae et Utriusque juris doctore ƒ 3,50

Instructions Historiques, Dogmatiques et [illegible] ***de l'Église.*** Nouvelle édition, augmentée [illegible] et d'une méditation pour chaque jour de fête. 5 vol. gr. in-18 ƒ 4,00

Église (l') Orientale. Exposé historique de sa séparation et de sa réunion avec celle de Rome. Accord perpétuel de ces deux Églises dans les dogmes de la foi. La continuation de leur réunion. L'apostasie du clergé de Constantinople de l'Église de Rome, et violation des institutions de l'Église orientale, et ses vexations contre les chrétiens de ce rit. Seuls moyens praticables pour rétablir l'ordre dans l'Église orientale et arriver par là à l'union générale et à la restauration sociale de tous les chrétiens; par Jacques G. Pitzipios, fondateur de la Société chrétienne orientale. Rome, 1855, imprimerie de la propaganda. 1 vol. gr. in-8 ƒ 4,00

Cité (la) de Dieu, de Saint Augustin; traduction nouvelle par L. Moreau, couronnée par l'Académie française. 3 forts vol. gr. in-18 ƒ 5,00

Théologie Séraphique, extraite et traduite des oeuvres de Saint Bonaventure, par M. l'abbé C. Alix et M. Ad. Alix. Traduction avec le texte en notes. 2 vol. gr. in-18. ƒ 2,60

Manuel d'Archéologie Religieuse, Civile et Militaire; par J. Oudin, membre correspondant du Comité des arts et monuments. Troisième édition, avec un grand nombre de figures soigneusement gravées sur acier. 1 vol. in 8 ƒ 2,00

Histoire de la Vendée Militaire; par M. J. Crétineau-Joly. Quatrième édition, considérablement augmentée et ornée d'une grande carte de la Vendée faite spécialement pour l'ouvrage. 4 vol. in 8. ƒ 6,00

DE TOESCHOUWER.

Van dit Maandwerk, dat nog dagelijks nieuwe inteekenaars erlangt, zijn tot dusverre drie Nommers verschenen, die de volgende artikelen bevatten:

De wedergeboorte van Italië. — Het romeinsche keizerrijk, na den vrede der Kerk, door CH. DE MONTALEMBERT. — De vier voorlaatste Pausen, door Kardinaal WISEMAN. — Een muziekpartijtje, door HENRY VAN MEERBEKE. — De Moskieto-kust. — De Prezident der Vereenigde Staten. — Overzigt over het eerste tijdvak der nederlandsche hervorming in de 16e eeuw, door Dr. JANSSEN. — Narvaez, O'Donnell en Spanje's toekomst. — Oud en Nieuw Rome, door Kardinaal WISEMAN. — Reizen en Reizigers, door HENRY VAN MEERBEKE. — Epizoden uit het leven van een jager op Ceylon. — Daniel O'Connell, door Mr. C. J. A. HEYDENRIJCK. — De policie en de [illegible] te Londen. — Een hoofdstuk in het leven eener liefdezuster.

De **TOESCHOUWER** verschijnt maandelijks in groot 8º en kost ƒ 6.— in het jaar.

☞ Het April-Nommer is ter perse.

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.